

#3603-Васил Моргданов Мовсав

Възр. е Уешановиц. Уек - 692-69473

Определение

№ 2940

гр. София, 18.08.2016 г.

Софийски апелативен съд, в закрито заседание на осемнадесети август две хиляди и шестнадесета година и в състав:

Председател: И. И.

Членове: 1. А. Ц.

2. Д. М.

като разгледа докладваното от съдия М. в.ч.гр.д. № 3600 по описа за 2016 г. на САС, за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 274-279 ГПК.

Образувано е по частна жалба на В. Й. Й., ЕГН: [ЕГН], [населено място], [улица], ет. 2, ап. 5 чрез редовно упълномощения адв. Д. С. от САК против Разпореждане № 16074/13.06.2016 г. на СГС, VI-21 състав по т.д. № 3603/2016 г., с което е върнато обратно възражението по чл. 66, ал. 6 от Закона за банковата несъстоятелност /З./, подадено от на В. Й. Й. против решение на синдиците на [фирма] /в несъстоятелност/ с № ЗБН66-125/22.12.2015 г., с което е оставено без уважение от синдиците на банката негово възражение вх. № ЗБН66-125/31.08.2015 г. срещу неприемането на негови вземания от [фирма] /н./ в общ размер от 262 426.73 лв., произтичащи от два договора за депозитни сметки в евро и лева.

Възражението е върнато обратно, тъй като не е внесена в срок дължимата според СГС държавна такса в размер на 4% от цената на претенцията по възражението, която такса в случая възлизала на 9640 лв.

Според частния жалбоподател се касае за специфична хипотеза, при която държавна такса изобщо не се дължи, защото става дума за защита правата на вложител. Доколкото в специалния закон /З./ не се предвиждало внасянето на такса при разглеждането от съда на подадено възражение по чл. 66, ал. 6 З., то такава такса не следвало да се изисква. Ако законодателят е искал да наложи такава такса, той щял да го направи изрично по отношение на производството по възражение срещу неприемането на вземания по З.. От това се налагал извод, че такса не следвало да се заплаща, а общите правила на ГПК относно

таксите се дерогирани от предвиденото в специалния закон – 3.. В заключение се иска от САС да отмени разпореждането и да върне делото на градския съд за продължаване на съдопроизводствените действия.

Процедура по чл. 276 ГПК не е извършвана, тъй като същата не е следвало да се провежда.

Частната жалба е в срок и същата е допустима в хипотезата на чл.274, ал. 1, т. 1 ГПК.

По същество съдът констатира следните факти:

Т.д. № 3603/2016 г. на СГС е образувано по подадено от В. Й. Й. по чл. 66, ал. 6 З. възражение /чрез синдиците на [фирма] – в несъстоятелност/ против решение на синдиците на [фирма] /н./ с № ЗБН66-125/22.12.2015 г., с което е оставено без уважение възражението на Й. срещу неприемането на негови вземания от [фирма] /н./ в общ размер на 262 426.73 лв., произтичащи от Договор за преференциален безсрочен депозит в евро, сключен на 05.08.2010 г. и от Договор за безсрочен депозит плюс в български лева, сключен на 11.06.2013 г.

С възражението се оспорва решението на синдиците в частта относно неприемането на вземания на Й. от [фирма] /н./, произтичащи от Договор за безсрочен депозит плюс в български лева, сключен на 11.06.2013 г. в общ размер на 241 000 лв.

В. Й. сключил договор за цесия на 04.11.2014 г. с [фирма], ЕИК:[ЕИК], с който договор Й. прехвърлил на цесионера свои вземания към [фирма] /н./ в размер на 241 000 лв., като банката била уведомена за извършената цесия по реда на чл. 99, ал. 3 ЗЗД.

По-късно, цесията била развалена извънсъдебно по реда на чл. 87, ал. 2 ЗЗД поради неизпълнение на клаузи от договора за прехвърляне на вземания, за което банката в несъстоятелност също била уведомена от В. Й.. Доколкото, развалянето на цесията имало ретроактивен ефект, същата не произвела правно действие и цедираните парични средства се върнали обратно в патримониума на Й.. Това не било съобразено от синдиците на банката при обявяване на списъците с приети и неприети вземания на кредиторите на [фирма] /н./.

В посочения смисъл било направено и писмено възражение от В. Й. Й. до синдиките на банката, но с оспореното пред СГС Решение с № ЗБН66-125/22.12.2015 г. по реда на чл. 66, ал. 4 З., възражението на частния жалбоподател било оставено без уважение. Петитумът, който е отправен до първоинстанционния съд, се състои в това оспореното решение на синдиките да се отмени, като се постанови допълване на списъка с приети вземания, като в същия се включат вземанията в размер на 241 000 лв., които били цедирани на [фирма], но за които се счита, че поради развалянето с обратна сила на цесията, са постъпили отново в патримониума на В. Й. и неправилно не били включени в списъка с приети вземания, съставен от синдиките на [фирма] /н./.

СГС е указал, че следва да се внесат 4% от материалния интерес по възражението или 9640 лв., като в противен случай производството щяло да бъде прекратено – така на л. № 44.

При липсата на писмени доказателства за внасяне на така определената държавна такса, съдът е приел, че указанията не са изпълнени и с обжалваното разпореджане е прекратил производството по делото.

От правна страна съдът намира следното:

Спорният въпрос се свежда до това - „Дължи ли се държавна такса при разглеждане от съда на възраженията по чл. 66, ал. 6 З.?”

Към настоящия момент няма практика на ВКС по този въпрос, а в специалния закон /З./ липсва разпоредба, касаеща дължимостта или недължимостта на държавна такса при разглеждане от съда на възраженията по чл. 66, ал. 6 З..

В правната доктрина и по-конкретно в статията „Дължима ли е държавна такса за разглеждане на възраженията по чл. 66, ал. 6 З.?” с автор д-р С. С., публикувана на 23.06.2016 г. на уеб-сайта „С..com” вж. в Интернет на „<http://c.com/grajdanski-proces/taksa-66-6-zbn/>” се предлагат две възможни разрешения на спорния въпрос:

а/ че държавна такса не се дължи, защото според автора на статията става въпрос за специална процедура за защита на правата на вложителите в производството по банкова несъстоятелност, която защита изисква вложителите да бъдат улеснявани, а не

възпрепятствани при упражняването на правата си;

б) че държавна такса се дължи, но същата следва да бъде платена едва след произнасянето на съда по направеното възражение по чл. 66, ал. 6 З. и то само ако съдът е потвърдил решението на синдика за изключване на вземането на вложителя от списъка на приетите вземания. Това възможно разрешение се обосновава с тезата, че разпоредбата на чл. 66, ал. 6 З. е сходна /близка като режим/ с тази на чл. 694, ал. 1 ТЗ, при което приложение следва да намери и подобно уреденото в чл. 692, ал. 2 ТЗ относно дължимостта на държавните такси в производството.

Според Софийския апелативен съд, в настоящия си състав, макар и да е налице законова празнота по въпроса с дължимостта на държавни такси в производството пред съд по чл. 66, ал. 6 З., при решаването на този въпрос следва да се изходи систематичното място на разпоредбата в специалния закон, както и от целите на производството и правните последици от решението на съда по чл. 68, ал. 1 З. във връзка с чл. 66, ал. 6 З..

Нормите на чл. 63-71 З. са включени в Глава Пета „Предявяване на вземания“ на специалния закон. Същите уреждат общите за всяко едно производство по несъстоятелност въпроси като: в какъв срок кредиторите предявяват своите вземания и пред кого, възможността за допълнително предявяване на вземания, съставянето на списъци с предявени приети и неприети вземания от синдиците, оспорванията на списъците, съставени от синдиците, кръгът на лицата, които са легитимирани да оспорват прието или неприето вземане, включено в списъците, възможностите за оспорване на приетите и неприетите вземания в списъците на синдиците пред съда по несъстоятелността и т.н.

В банковата несъстоятелност процедурата по предявяване на вземанията и оспорване на първоначално съставените от синдика/синдиците списъци и разглеждането на възраженията срещу тях, се развива вместо пред съда, както е в общото производство по несъстоятелност /вж. чл. 685-693 ТЗ/ пред синдика /така чл. 63-68 З./. В специалния закон е предвиден срок за предявяване вземанията пред синдика, за съставяне на първоначален списък на приетите вземания, за подаване на възражения срещу приети/неприети вземания, както и това по тези възражения се произнасят синдиците на банката с

решение по чл. 66, ал. 4 З..

Следователно, по оспорванията на първоначално съставените списъци с приети/неприети вземания се произнася не съдът, както е в общия случай – чл. 692, ал. 1 и 4 ТЗ, а синдиците на банката – чл. 66, ал. 4 З..

Законът за банковата несъстоятелност предвижда възможност за защита срещу незаконосъобразните решения на синдиците по чл. 66, ал. 4 З. по направени в срок възражения срещу приети/неприети вземания по списъците, като е предоставил възможността, тези решения да се оспорят пред съд по реда на чл. 66, ал. 6 З. с „възражение“.

Използваният от законодателя термин в чл. 66, ал. 6 З. - „възражение“ не е прецизен от процесуалноправна гледна точка. Доколкото става дума за съдебно производство по защита на накърнени субективни права и по което има спор относно прието/неприето вземане, то той не би следвало да започва с „възражение“, макар тази дума да е употребена в законовия текст. Възражението по принцип е процесуално средство за защита в полза на лице, заставено да води съдебен спор в резултат от действията на ищеца, който предизвиква правния спор. Докато, в случая делото се образува по искане на направилото възражението лице. Ето защо, възражението по чл. 66, ал. 6 З. се различава от възраженията, които ответникът прави срещу подаден от него иск в производство по ГПК.

По същество, настоящият състав на САС намира, че разглеждането от съда на т.нар. „възражения“ по чл. 66, ал. 6 З., се явява аналог на производството по установителните искове по чл. 694 ТЗ в общото производство по несъстоятелност, като единствената разлика е, че сезирането на съда се извършва с „възражение“, което се подава чрез синдика, вместо с искова молба до съда. Това е така, тъй като и производствата по чл. 66, ал. 6 З. /както и тези по чл. 694 ТЗ/ се разглеждат в открито заседание, по възраженията срещу всяко прието/неприето вземане съдът се произнася с отделно решение, което подлежи на обжалване по общия ред на ГПК и има **УСТАНОВИТЕЛНО ДЕЙСТВИЕ** за банката и всички кредитори – така изрично чл. 69, ал. 2 З. вр. с чл. 68, ал. 3 З. вр. с чл. 68, ал. 1 З. вр. с чл. 66, ал. 6 З..

Това „установително действие“ е аналогично с „установителното действие“ /вж. чл. 694, ал. 4 ТЗ/ на съдебното решение по чл. 694, ал. 1

ТЗ и сочи, че законодателната идея е била съвсем друга – да се разреши правния спор за приетото/неприетото вземане с типичните за всяко едно съдебно решение предели по чл. 298 ГПК. Поради това, съдът приема, че се касае за една юридическа непрецизност в употребения термин „възражение“ в чл. 66, ал. 6 З., като „възражението“ всъщност има характера и действието на подадена искова молба.

Горните разсъждения се подкрепят и от мотивите към Проекта за закон за изменение и допълнение на Закона за банковата несъстоятелност (654-01-23/24.02.2016г.) Вж. в Интернет - <http://www.p.bg/bills/43/654-01-23.pdf>, в стр. девета на които мотиви е записано, че разглеждането от съда на възраженията по чл. 66, ал. 6 З. е по същество аналог на производството по чл. 694 ТЗ. Посочва се, че възраженията срещу всяко прието/неприето вземане следвало да се образуват в отделно дело и да се разпределят на случайния принцип измежду всички съдии, правораздаващи в съответния съд по несъстоятелността „така, както се разпределят делата по чл. 694 ТЗ“. Макар и да не се прави на законодателно ниво разлика между „иск“ и „възражение“ като процесуални средства за защита, явно е, че на възражението по чл. 66, ал. 6 З. следва да му се придадат всички особености на установителния иск по чл. 694 ТЗ

Ето защо, настоящият състав на САС намира, че с въпроса за държавната такса по „възраженията“ по чл. 66, ал. 6 З. следва да се процедира така, както е сторено това с държавните такси по установителните искове по чл. 694 ТЗ. Т.е. при направата на възражението не се внася предварително държавна такса, но ако възражението бъде отхвърлено със съдебното решение, разноските са за сметка на направилото възражението лице, като отговорността за таксите и разноските в производството по чл. 68, ал. 1 З. е съобразно изхода на делото /уважена и неуважена част от материалния интерес, посочен във възражението от съответното лице/.

В подкрепа на това виждане следва да се посочи още и разпоредбата на чл. 612, ал. 2 ТЗ. Тя гласи, че „производство по несъстоятелност за банка и застраховател се извършва по ред, определен в специален закон. Разпоредбите на тази част се прилагат, доколкото в отделния закон не е предвидено друго“. След като З. не предвижда друго, то в такъв случай следва да се приложи разпоредбата на чл. 694, ал. 2 ТЗ.

Тезата, изразена в частната жалба, че не се следвало да се събира

Вземането на такса по чл. 66, ал. 6 З. е по същество аналог на производството по чл. 694 ТЗ. Следователно, при направата на възражението не се внася предварително държавна такса, но ако възражението бъде отхвърлено със съдебното решение, разноските са за сметка на направилото възражението лице, като отговорността за таксите и разноските в производството по чл. 68, ал. 1 З. е съобразно изхода на делото /уважена и неуважена част от материалния интерес, посочен във възражението от съответното лице/.

*мотива на съдът
е по същество
аналог на чл. 694 ТЗ*

държавна такса при разглеждането от съда на възражението по чл. 66, ал. 6 З. не може да бъде споделена. С решението си по чл. 68, ал. 1 З. съдът се произнася по своеобразен правен спор относно прието/неприето вземане и който спор има имуществен, оценяем характер. Всяко възражение по чл. 66, ал. 6 З. има посочен в същото материален интерес. Това е стойността на приетото, респ. на неприетото вземане, за което се иска от съда да постанови решение, с което да се допълни съответния списък. Паричната оценка на този материален интерес следва да се свърже с отговорността за такси и разноски в производството, макар и разпределянето на тази отговорност да се прави в един по-късен момент – с постановяване на решението на съда по чл. 68, ал. 1 З..

Поради изложените съображения, обжалваното разпореждане на СГС се явява неправилно. Същото ще следва да се отмени, като на съда се дадат указания съдопроизводствените действия по т.д. № 3603/2016 г. да бъдат продължени. Отговорността за такси и разноски следва да се определи с решението на съда по чл. 68, ал. 1 З. съобразно изхода в производството.

Мотивиран от горното, Софийски апелативен съд

О П Р Е Д Е Л И:

ОТМЕНЯ Разпореждане № 16074/13.06.2016 г. на СГС по т.д. № 3603/2016 г. и връща делото с указания съдопроизводствените действия да бъдат продължени.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

Председател: Членове: 1. 2.